

PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA LOMLOE

Centro educativo

Código	Centro	Concello	Ano académico
15005233	IES Agra do Orzán	A Coruña	2023/2024

Área/materia/ámbito

Ensinanza	Nome da área/materia/ámbito	Curso	Sesións semanais	Sesións anuais
Educación secundaria obrigatoria	Relixión católica	2º ESO	1	35

Réxime

Réxime xeral-ordinario

Contido	Páxina
1. Introducción	3
2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias	3
3.1. Relación de unidades didácticas	4
3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas	6
4.1. Concrecións metodolóxicas	21
4.2. Materiais e recursos didácticos	22
5.1. Procedemento para a avaliación inicial	23
5.2. Criterios de cualificación e recuperación	23
5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes	24
6. Medidas de atención á diversidade	24
7.1. Concreción dos elementos transversais	25
7.2. Actividades complementarias	26
8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro	26
8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora	27
9. Outros apartados	27

1. Introducción

A presenza do ensino relixioso na escola responde, en primeiro lugar, á importancia que esta asignatura ten dentro da educación para que o alumnado poida conseguir un desenvolvemento pleno e integral da súa personalidade. A necesidade de sentido do ser humano é unha evidencia á que a escola necesariamente debe dar resposta. A educación da dimensión relixiosa é parte fundamental para a maduración da persoa. Non podería existir unha formación integral e unha educación de calidade, si non se permitise o desenvolvemento de todas as dimensións inherentes ao ser humano, entre as cales atópase a relixiosa. Esta capacidade básica da persoa adquire o seu auténtico cumprimento cando se descobre o sentido da vida. O ensino da relixión católica nos centros escolares axudará aos estudantes a ensanchar os espazos da racionalidade e adoptar unha actitude de apertura ao sentido relixioso da vida, sexa cal fora a súa manifestación concreta.

O desenvolvemento do currículo se estrutura en catro grandes bloques que pretenden recoller o saber antropológico cristián acumulado ao longo dos séculos. Eses bloques parten do sentido relixioso do home, continúan co estudo da revelación; Deus maniféstase ao home e faino nunha historia concreta, con personaxes e situacións que o alumnado debe coñecer e que contribuirán á súa comprensión do mundo. Dita revelación culmina en Xesucristo e a mensaxe evanxélica, centro do terceiro bloque do currículo e eixe vertebrador da asignatura. Para rematar, estúdase a Igrexa como manifestación da presenza continuada de Xesucristo na historia. Convén subliñar, que lonxe dunha finalidade catequética ou de adoctrinamento, o ensino da relixión católica ilustra aos estudantes sobre a identidade do cristianismo e a vida cristiá.

CONTEXTUALIZACIÓN

O instituto está situado no concello de A Coruña na área metropolitana. No curso 2023-2024 tiña un total de 560 alumnos matriculados na ESO, BAC e nos ciclos formativos superiores de Actividades físico - deportivas e no Ciclo de Animación.

O centro nútrese de alumnos que proveñen principalmente dos dous colexios do barrio. O nivel socioeconómico é medio baixo. Nos últimos anos, o número de inmigrantes no barrio multiplicouse. As nacionalidades máis presentes na zona é a latinoamericana (principalmente venezolanos, colombianos e dominicanos), africanos 20%. A diversidade cultural no IES Agra do Orzán aumentou considerablemente nos últimos dez anos. No noso centro o número de inmigrantes xa supera o 30% do total dos matriculados. O alumnado inmigrante adoita ter dificultades na aula, se a iso engadimos as propias da integración a unha cultura e un sistema educativo diferentes, moitas veces van asociadas tamén a carencias socioeconómicas das familias. É competencia ineludible do centro educativo, que a primeira toma de contacto teña como finalidade a de integrar o antes posible o alumnado inmigrante, pero é a clase, os compañeiros de aula, os que van favorecer a súa integración social e afectiva.

O contexto plural no que se ensina no noso centro, obríganos a cambiar un pouco as pautas desa integración e xerar unha retroacción co noso alumnado non emigrante, para convertelo nun protagonista activo que demanda coñecementos cada vez maiores dos costumes, tradicións, gastronomía, etc., dos seus compañeiros inmigrantes.

2. Obxectivos e súa contribución ao desenvolvemento das competencias

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX1 - Identificar, valorar e expresar os elementos crave da dignidade e identidade persoal a través da interpretación de biografías significativas, para asumir a propia dignidade e aceptar a identidade persoal, respectar a dos outros, e desenvolver con liberdade un proxecto de vida con sentido.	1-3			1-4	1-2-4-5		2-3	3

Obxectivos	CCL	CP	STEM	CD	CPSAA	CC	CE	CCEC
OBX2 - Valorar a condición relacional do ser humano, desenvolvendo destrezas e actitudes sociais orientadas á xustiza e á mellora da convivencia tendo en conta o maxisterio social da Igrexa, para aprender a vivir con outros e contribuír á fraternidade universal e a sustentabilidade do planeta.	2-5	3	5	3	3	1-2-4	1	
OBX3 - Asumir os desafíos da humanidade desde unha perspectiva inclusiva recoñecendo as necesidades individuais e sociais, discerníndoos coas claves do «Reino de Deus», para implicarse persoal e profesionalmente na transformación social e o logro do ben común.	1-5		3	1	3	3-4	1	3
OBX4 - Interpretar e admirar o patrimonio cultural nas súas diferentes expresións, recoñecendo que son portadoras de identidades e sentido, apreciando como o cristianismo se ha encarnado en manifestacións diversas, para desenvolver sentido de pertenza, participar na construción da convivencia e promover o diálogo intercultural no marco dos dereitos humanos.	4	3		2-3		3		1-2-4
OBX5 - Recoñecer e apreciar a propia interioridade, a experiencia espiritual e relixiosa, presente en todas as culturas e sociedades, comprendendo a experiencia de personaxes relevantes e valorando as posibilidades do relixioso, para discernir posibles respostas ás preguntas sobre o sentido da vida, e favorecer o respecto entre as diferentes tradicións relixiosas.	1				1-3-5	3	2	1-3
OBX6 - Identificar e comprender os contidos esenciais da Teoloxía cristiá, contemplando e valorando a contribución da tradición cristiá á procura da verdade, para dispoñer dunha síntese do cristianismo que permita dialogar con outras tradicións, paradigmas e cosmovisións.	2-3		4	1	4-5	1-4	3	1

Descrición:

3.1. Relación de unidades didácticas

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Son especial.	A experiencia e a certeza de sentirse querido é esencial na construción persoal.	15	5	X		

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
1	Son especial.	Esta situación de aprendizaxe pretende que o alumnado identifique, recoñeza e valore na creación e nos demais a expresión, para os cristiáns do amor de Deus.	15	5	X		
2	Teño un bó equipo.	Esta situación de aprendizaxe pode axudar ao alumnado a descubrir que para coñecernos e medrar son necesarios os demais. É importante que o alumnado reflexione sobre o que se experimenta en soidade.	10	4	X		
3	Viaxe ao interior de min.	Esta situación de aprendizaxe pretende que o alumnado descubra que dentro del hai unha vida interior preciosa por descubrir. Pódeselles presentar como a viaxe interior de cada persoa. Canto máis nos coñecemos, máis sacaremos o mellor de nós mesmos. As persoas somos un todo, o externo e o interno.	10	4	X		
4	Son único e irrepitible.	Esta situación de aprendizaxe pretende que os alumnado descubra que cada persoa é única e irrepitible. Cada persoa, aínda que diferente ten a súa propia riqueza e singularidade, desta forma daranse conta de que son un valor en si mesmos.	15	4		X	
5	Non son.	Esta situación de aprendizaxe convida ao alumnado a comprender que non somos illas, que estamos rodeados de persoas e non todas son iguais. Cada unha é diferente, cada unha ten os seus propios gustos ou formas de pensar. Tamén descubrimos persoas que se senten excluídas ou afastadas da sociedade, vivindo nela, pero sen telas en conta. É importante que o alumnado sexa consciente e descubra que todas as persoas teñen que contar dentro da sociedade.	10	4		X	
6	Son para todos.	Esta situación de aprendizaxe vaise centrar na capacidade que temos de axudar aos demais e como todas as persoas somos necesarias. As persoas pensamos que sen axuda non poderíamos subsistir, con todo, podemos achegar moito á sociedade, xa sexa a nosa familia, colexio, barrio ou cidade.	10	4		X	
7	Somos distintos.	Esta situación de aprendizaxe convida a descubrir a beleza que hai nas outras persoas que son diferentes a nós. O que nos poden achegan e o que podemos sumar todos xuntos á sociedade.	15	5			X
8	O noso contrasinal.	Nesta situación de aprendizaxe o que se pretende é que o alumnado descubra de onde veñen as diferentes opinións, quen crea as cousas que nós adoitamos repetir.	15	5			X

UD	Título	Descrición	% Peso materia	Nº sesións	1º trim.	2º trim.	3º trim.
8	O noso contrasinal.	No fondo, que o alumnado descubra de onde saca as opinións, que valor lle dá ao que oe ou ve en diferentes ambientes.	15	5			X

3.2. Distribución currículo nas unidades didácticas

UD	Título da UD	Duración
1	Son especial.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal. Descobre en diversas situacións vitais de todas as dimensións humanas.	TI	100
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Determina as características da visión bíblica sobre o ser humano. Relaciona a dignidade persoal coa visión bíblica do ser humano. Respecta e recoñece a dignidade persoal de todos os seres humanos. Aprecia a dignidade da persoa relacionándoa coa visión cristiá da persoa e da vida.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Mostra empatía da diversidade persoal e social. Recoñece a diversidade persoal e social. Toma en conta a historia da salvación como modelo de ser relacional. Descobre que o ser humano é un ser relacional a exemplo do ser relacional de Deus.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Contempla os desafíos da humanidade identificando as situacións de violencia e discriminación. Considera as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza. Identifica situacións de inxustiza, violencia e discriminación. Implícase en propostas de transformación social.		
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Descobre a importancia da fe cristiá no presente e ao longo da historia. Expresa a importancia da fe cristiá no desenvolvemento da cultura. É capaz de interpretar o patrimonio literario, artístico e cultural desde a fe cristiá. Toma consciencia da importancia da presenza da fe cristiá na cultura.		
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Recoñece a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social. Aprecia en todos os pobos e culturas as súas experiencias espirituais e relixiosas. Explica e coñece a espiritualidade xudeocristiana. Considera a experiencia espiritual e relixiosa presente noutras relixións.		
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Respecta as diferentes igrexas e tradicións relixiosas. Mostra curiosidade e aprecio cara ás crenzas, símbolos e ritos das igrexas e tradicións relixiosas. Comprende as diferentes confesións relixiosas. Valora as posibilidades do relixioso e a dimensión espiritual propia da natureza humana.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos.

Contidos

- Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e a posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso.
- Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural.
- As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias.
- Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía.
- Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura.
- Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.
- Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas máis desfavorecidas.
- Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá.
- As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.
- A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións.
- Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.

UD	Título da UD	Duración
2	Teño un bó equipo.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.		
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Determina as características da visión bíblica sobre o ser humano. Relaciona a dignidade persoal coa visión bíblica do ser humano. Respecta e recoñece a dignidade persoal de todos os seres humanos. Aprecia a dignidade da persoa relacionándoa coa visión cristiá da persoa e da vida.	TI	100

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais. Mellora as habilidades e actitudes na familia e na escola.		
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Mostra empatía da diversidade persoal e social. Recoñece a diversidade persoal e social. Toma en conta a historia da salvación como modelo de ser relacional. Descobre que o ser humano é un ser relacional a exemplo do ser relacional de Deus.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma conciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza. Defende a xustiza e solidariedade a toda a humanidade.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersonal. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade.

Contidos

- A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais.
- Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.
- Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas máis desfavorecidas.
- As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

UD	Título da UD	Duración
3	Viaxe ao interior de min.	4

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Determina as características da visión bíblica sobre o ser humano. Relaciona a dignidade persoal coa visión bíblica do ser humano. Respecta e recoñece a dignidade persoal de todos os seres humanos. Aprecia a dignidade da persoa relacionándoa coa visión cristiá da persoa e da vida.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Recoñece a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social. Aprecia en todos os pobos e culturas as súas experiencias espirituais e relixiosas. Explica e coñece a espiritualidade xudeocristiana. Considera a experiencia espiritual e relixiosa presente noutras relixións.		
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Respecta as diferentes igrexas e tradicións relixiosas. Mostra curiosidade e aprecio cara ás crenzas, símbolos e ritos das igrexas e tradicións relixiosas. Comprende as diferentes confesións relixiosas. Valora as posibilidades do relixioso e a dimensión espiritual propia da natureza humana.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersonal. - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos. - Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e a posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A Biblia, Palavra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade. - María, Nai de Xesús e Nai da Igrexa, testemuña da fe. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura. - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade. - A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións. - Proxectos sociais da Igrexa ao longo da súa historia e a súa achega á inclusión social e á ecoloxía integral.

UD	Título da UD	Duración
4	Son único e irrepertible.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Determina as características da visión bíblica sobre o ser humano. Relaciona a dignidade persoal coa visión bíblica do ser humano. Respecta e recoñece a dignidade persoal de todos os seres humanos. Aprecia a dignidade da persoa relacionándoa coa visión cristiá da persoa e da vida.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Mostra empatía da diversidade persoal e social. Recoñece a diversidade persoal e social. Toma en conta a historia da salvación como modelo de ser relacional. Descobre que o ser humano é un ser relacional a exemplo do ser relacional de Deus.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma consciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Respecta as diferentes igrexas e tradicións relixiosas. Mostra curiosidade e aprecio cara ás crenzas, símbolos e ritos das igrexas e tradicións relixiosas. Comprende as diferentes confesións relixiosas. Valora as posibilidades do relixioso e a dimensión espiritual propia da natureza humana.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Iníciase na creación dunha síntese da fe cristiá Adquire capacidade para comezar a dialogar entre a fe e a razón Utiliza a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a cultura Mantén as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersonal. - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos. - Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A Biblia, Palavra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios. - As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais.

Contidos

- María, Nai de Xesús e Nai da Iglesia, testemuña da fe.
- Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.
- Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas máis desfavorecidas.
- As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

UD	Título da UD	Duración
5	Non son.	4

Crterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma consciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza.	TI	100
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Contempla os desafíos da humanidade identificando as situacións de violencia e discriminación. Considera as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza, violencia e discriminación. Implícase en propostas de transformación social.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Iníciase na creación dunha síntese da fe cristiá Adquire capacidade para comezar a dialogar entre a fe e a razón Utiliza a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a cultura Mantén as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersonal. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais. - María, Nai de Xesús e Nai da Igrexa, testemuña da fe. - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica. - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura. - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta.

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade. - Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.

UD	Título da UD	Duración
6	Son para todos.	4

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.	TI	100
CA1.2 - Identificar as características da visión bíblica sobre o ser humano, relacionándoa coa dignidade persoal, recoñecéndoa nos outros.	Determina as características da visión bíblica sobre o ser humano. Relaciona a dignidade persoal coa visión bíblica do ser humano. Respecta e recoñece a dignidade persoal de todos os seres humanos. Aprecia a dignidade da persoa relacionándoa coa visión cristiá da persoa e da vida.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando consciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma consciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza.		
CA1.6 - Analizar as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza, violencia e discriminación, coas súas causas, discerníndoas segundo o proxecto do Reino de Deus, implicándose en propostas de transformación social.	Contempla os desafíos da humanidade identificando as situacións de violencia e discriminación. Considera as necesidades sociais, identificando as situacións de inxustiza. Identifica situacións de inxustiza, violencia e discriminación.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		
CA1.8 - Razoar como a fe cristiá, no presente e ao longo da historia, fíxose cultura, interpretando o patrimonio literario, artístico e cultural e valorándoo como expresión da encarnación da mensaxe cristiá en diferentes linguaxes.	Descobre a importancia da fe cristiá no presente e ao longo da historia. Expresa a importancia da fe cristiá no desenvolvemento da cultura. É capaz de interpretar o patrimonio literario, artístico e cultural desde a fe cristiá.		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Iníciase na creación dunha síntese da fe cristiá Adquire capacidade para comezar a dialogar entre a fe e a razón Utiliza a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a cultura Mantén as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersonal. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais. - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica. - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura. - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - Dinámicas persoais e sociais que dificultan ou impiden a construción do ben común, á luz do Evanxeo e da Tradición cristiá. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade. - Situacións próximas de inxustiza e exclusión analizadas criticamente desde o maxisterio social da Igrexa.

UD	Título da UD	Duración
7	Somos distintos.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.		
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.4 - Desenvolver empatía e recoñecemento da diversidade persoal e social, inspirándose no ser relacional de Deus, manifestado na historia da salvación.	Mostra empatía da diversidade persoal e social. Recoñece a diversidade persoal e social. Toma en conta a historia da salvación como modelo de ser relacional. Descobre que o ser humano é un ser relacional a exemplo do ser relacional de Deus.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma consciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza.	TI	100
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		
CA1.10 - Respetar as diferentes igrexas e tradicións relixiosas, coñecendo e valorando as crenzas, ritos, símbolos e principios de cada unha delas, tendo elementos de xuízo persoal que favorezan o diálogo interrelixioso.	Respecta as diferentes igrexas e tradicións relixiosas. Mostra curiosidade e aprecio cara ás crenzas, símbolos e ritos das igrexas e tradicións relixiosas. Comprende as diferentes confesións relixiosas. Valora as posibilidades do relixioso e a dimensión espiritual propia da natureza humana.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Iníciase na creación dunha síntese da fe cristiá Adquire capacidade para comezar a dialogar entre a fe e a razón Utiliza a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a cultura Mantén as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Trazos e dimensións fundamentais da vida humana en relación coa visión cristiá da persoa. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Relatos bíblicos e biografías sobre vocación e misión. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersoal. - A espiritualidade e a experiencia relixiosa como realización humana e social. A súa relación cos sacramentos. - Aprecio da oración e a contemplación na tradición xudeocristiana e outras relixións como encontro coa bondade, a verdade e a beleza e posibilidade para o diálogo intercultural e interrelixioso. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais. - María, Nai de Xesús e Nai da Igrexa, testemuña da fe. - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura. - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade.

UD	Título da UD	Duración
8	O noso contrasinal.	5

Craterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.1 - Describir e aceptar os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal, analizando relatos bíblicos de vocación e misión, así como outras biografías significativas.	Describe os trazos fundamentais que debe ter a identidade persoal. Asume e comprende os trazos e dimensións fundamentais da identidade persoal. Toma consciencia dos trazos e dimensións da identidade persoal.	TI	100
CA1.3 - Adquirir habilidades e actitudes de relación con outros, poñendo en práctica estratexias efectivas de reflexión e de comunicación, de axuda mutua, de participación e de inclusión, orientadas á mellora da convivencia na familia e na escola como expresión da fraternidade universal.	Alcanza habilidades e actitudes de relación con outros. Dispón de estratexias sociais efectivas de reflexión, de comunicación e de inclusión. Sitúa estratexias efectivas de axuda mutua e de participación nas súas relacións sociais.		
CA1.5 - Xerar actitudes de xustiza e solidariedade, respectando a diversidade e tomando conciencia da responsabilidade compartida e a común pertenza, no horizonte do Reino de Deus.	Promove e participa en accións e actitudes de xustiza e solidariedade. Toma consciencia e respecto a toda a diversidade das persoas desde unha perspectiva inclusiva. É consciente da responsabilidade compartida de xustiza.		
CA1.7 - Situar e interpretar as expresións culturais e as súas linguaxes nos seus contextos históricos, apreciando a súa contribución á identidade persoal e social e aos Dereitos Humanos, facilitando a convivencia e o diálogo intercultural.	Comprende o valor do patrimonio cultural. Interpreta as expresións culturais. Recoñece a importancia das expresións culturais á defensa dos Dereitos Humanos e da identidade persoal. Confirma a importancia de interpretar as expresións culturais para a convivencia e o diálogo intercultural.		
CA1.9 - Valorar a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social propia de todos os pobos e culturas, coñecendo a especificidade da espiritualidade xudeocristiana e doutras relixións.	Recoñece a experiencia espiritual e relixiosa como dimensión humana e social. Aprecia en todos os pobos e culturas as súas experiencias espirituais e relixiosas. Explica e coñece a espiritualidade xudeocristiana. Considera a experiencia espiritual e relixiosa presente noutras relixións.		
CA1.11 - Identificar a Xesucristo como núcleo esencial do cristianismo, e a Biblia como libro do Pobo de Deus, valorando as súas achegas á vida das persoas e as sociedades.	Recoñece na persoa de Xesús o núcleo esencial do cristianismo. Identifica como pilar esencial do cristianismo á Biblia. Identifica a Biblia como libro do Pobo de Deus. Valora as achegas da Biblia á vida das persoas e as sociedades.		

Criterios de avaliación	Mínimos de consecución	IA	%
CA1.12 - Elaborar unha primeira síntese da fe cristiá, subliñando a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a razón, entre a fe e a cultura, mantendo as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.	Iníciase na creación dunha síntese da fe cristiá. Adquire capacidade para comezar a dialogar entre a fe e a razón. Utiliza a súa capacidade para o diálogo entre a fe e a cultura. Mantén as conviccións propias con pleno respecto ás dos outros.		

Lenda: IA: Instrumento de Avaliación, %: Peso orientativo; PE: Proba escrita, TI: Táboa de indicadores

Contidos
<ul style="list-style-type: none"> - Dignidade humana e proxecto persoal na visión cristiá da vida. - Relacións fundamentais da persoa: consigo mesma, cos demais, coa natureza e con Deus. - Habilidades e actitudes de escoita, empatía e expresión asertiva para unha comunicación interpersoal. - Cosmovisión, identidade cristiá e expresión cultural. - A Biblia, Palabra de Deus en palabras humanas que narra a relación entre Deus e o seu Pobo, a súa composición e xéneros literarios. - As claves bíblicas de Alianza, Pobo, e Historia na comprensión da dimensión creatural e relacional da persoa e as súas consecuencias. - Xesucristo, revelación plena de Deus e acontecemento e salvación para a humanidade. - A proposta ética e relixiosa do Reino de Deus en sociedades plurais. - María, Nai de Xesús e Nai da Igrexa, testemuña da fe. - A experiencia e as crenzas cristiás expresadas no Credo da Igrexa católica. - Comprensión dos símbolos e as celebracións da liturxia cristiá, dos sacramentos e da súa teoloxía. - Estratexias de análises de obras de contido relixioso en distintas linguaxes, apreciando a achega do cristianismo á cultura. - Corresponsables no coidado das persoas e do planeta. - Xesucristo e a súa relación cos grupos sociais e relixiosos da época, e a súa opción preferente polas persoas máis desfavorecidas. - As diversas igrexas e comunidades cristiás coas súas propostas éticas para a vida en sociedade. - A valoración positiva da Igrexa cara á diversidade relixiosa e as súas expresións.

4.1. Concrecións metodolóxicas

A adquisición e o desenvolvemento das competencias crave do Perfil de saída do alumnado ao termo do ensino básico, que se concretan nas competencias específicas de cada materia ou ámbito da etapa, veranse favorecidos por metodoloxías didácticas que recoñezan ao alumnado como axente da súa propia aprendizaxe. Para iso é imprescindible a implementación de propostas pedagóxicas que, partindo dos centros de interese dos alumnos e alumnas, permítanlles construír o coñecemento con autonomía e creatividade desde as súas propias aprendizaxes e experiencias. As situacións de aprendizaxe representan una ferramenta eficaz para integrar os elementos curriculares das distintas materias ou ámbitos mediante tarefas e actividades significativas e relevantes para resolver problemas

de maneira creativa e cooperativa, reforzando a autoestima, a autonomía, a reflexión crítica e a responsabilidade. Para que a adquisición das competencias sexa efectiva, ditas situacións deben estar ben contextualizadas e ser respectuosas coas experiencias do alumnado e as súas diferentes formas de comprender a realidade. Así mesmo, deben estar compostas por tarefas complexas cuxa resolución leve a construción de novas aprendizaxes. Con estas situacións búscase ofrecer ao alumnado a oportunidade de conectar e aplicar o aprendido en contextos próximos á vida real. Así expostas, as situacións constitúen un compoñente que, aliñado cos principios do Deseño universal paraa aprendizaxe, permite aprender a aprender e sentar as bases para a aprendizaxe ao longo da vida, fomentando procesos pedagóxicos flexibles e accesibles que se axusten ás necesidades, as características e aos diferentes ritmos de aprendizaxe do alumnado.

O deseño destas situacións debe supor a transferencia das aprendizaxes adquiridas por parte do alumnado, posibilitando a articulación coherente e eficaz dos distintos coñecementos, destrezas e actitudes propios desta etapa. As situacións deben partir da formulación duns obxectivos claros e precisos que integren diversos saberes básicos. Ademais, deben propor tarefas ou actividades que favorezan diferentes tipos de agrupamentos, desde o traballo individual ao traballo en grupos, permitindo que o alumnado asuma responsabilidades persoais e actúe de forma cooperativa na resolución creativa do reto exposto. A súa posta en práctica debe implicar a produción e a interacción verbal e incluír o uso de recursos auténticos en distintos soportes e formatos, tanto analóxicos como dixitais. As situacións de aprendizaxe deben fomentar aspectos relacionados co interese común, a sustentabilidade ou a convivencia democrática, esenciais para que o alumnado sexa capaz de responder con eficacia aos retos do século XXI.

As formulacións metodolóxicas desta materia fundaméntanse, globalmente, na atención personalizada ao alumnado, na diversidade de actividades, estratexias, recursos e outros métodos didácticos; no coidado do desenvolvemento emocional e cognitivo do alumnado respectando o seu ritmo evolutivo; na aprendizaxe individualizada e cooperativa; na relación das aprendizaxes coa contorna, nun enfoque competencial orientado á acción, o emprendimento e a aplicación dos saberes.

Será necesario ter en conta as condicións persoais, sociais e culturais de todos os alumnos e alumnas para detectar necesidades específicas e propor accións de reforzo ou ampliación, flexibilizando os procesos e garantindo a inclusión de todo o alumnado. A avaliación compréndese como parte deste proceso de ensino e aprendizaxe. A materia de Relixión Católica confire una insubstituíble responsabilidade á figura do docente cuxa intervención é esencial na xestión do proceso de ensino, tanto na súa programación como no seu desenvolvemento e avaliación.

A didáctica da materia de Relixión Católica exposta en termos dun currículo competencial haberá de promover o protagonismo do alumnado no seu propio proceso de aprendizaxe. Algúns dos pasos a seguir nas secuencias de aprendizaxe son:

- Partir da experiencia concreta do alumno e a alumna, e da súa realidade persoal, familiar, social e cultural.
- Identificar e formular con pensamento crítico os interrogantes e cuestións que suscitan estas situacións.
- Buscar, analizar e contrastar as experiencias e interrogantes, con fontes bíblicas, o Maxisterio eclesial, o patrimonio artístico, e outras referencias do diálogo fe-cultura.
- Elaborar respostas persoais e sociais desde a liberdade individual con pleno respecto ás ideas dos demais, contrastadas cos principios do ensino social da Igrexa.
- Dialogar con outras cosmovisións e relixións, para a construción da vida en sociedades plurais e democráticas baseadas no ben común.
- Comunicar con asertividade e empatía as ideas e crenzas propias utilizando con creatividade diversos linguaxes.
- Aplicar este proceso formativo na construción da identidade persoal e do proxecto vital como preparación para a aprendizaxe para toda a vida, e na transformación social.

A diversidade de metodoloxías activas que se poden aplicar terán en conta os pasos deste itinerario pedagóxico e as competencias específicas, os criterios de avaliación e os saberes básicos, é dicir, as aprendizaxes esenciais desta materia.

As orientacións metodolóxicas, de cara á avaliación, armonizarán de forma coherente estas aprendizaxes que se propoñen na materia de Relixión Católica, as necesidades propias do alumnado, e os obxectivos de etapa e o perfil de saída.

4.2. Materiais e recursos didácticos

Denominación
Libros de consulta. Fichas elaboradas pola profesora.

Documentais e películas

Ordenadores. Manexo Aula Virtual e correo

Polo que respecta aos materiais, recursos didácticos e organización de espazos, os contidos e obxectivos planificados non serán traballados só na aula, senón que se aproveitarán na medida que sexan necesarios para un mellor desenvolvemento didáctico nos diferentes espazos do centro, como a biblioteca, a aula de informática e o salón de actos E POR SUPOSTO NA AULA VIRTUAL.

Estes espazos posibilitan a aplicación e aproveitamento dunha maior variedade de recursos didácticos como libros de consulta (bíblícos, teolóxicos, filosóficos históricos, divulgación científica, etc.), mapas (Palestina en tempos de Xesús, expansión do cristianismo, etc.), documentais (sobre as grandes figuras da relixión cristiá como Xoán Paulo II, Teresa de Calcuta, etc.), películas (como "Xesús de Nazaret", "Os dez Mandamentos", etc.), páxinas web (ONGD, Conferencia Episcopal, Vaticano, etc.), ou xogos; e todos eles veñen a complementar ás explicacións do profesor, e ao traballo no caderno dos alumnos. Tamén se ofrece a posibilidade da utilización de apuntamentos do profesorado ou fotocopias para os alumnos, sempre e cando consideremos que é necesario afondar nalgún tema.

5.1. Procedemento para a avaliación inicial

Ao ser a Relixión unha materia de oferta obrigatoria para o centro e de libre elección para o alumnado, estes poden acceder á materia mesmo sen tela cursado con anterioridade polo que non é necesario que acrediten coñecementos previos. Con todo, tomarase información dos coñecementos do alumnado, ao comezo do curso, a través dun cuestionario de xeito informal con algun instrumento de gamificación.

5.2. Criterios de cualificación e recuperación

Pesos dos instrumentos de avaliación por UD:

Unidade didáctica	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8	Total
Peso UD/ Tipo Ins.	15	10	10	15	10	10	15	15	100
Táboa de indicadores	100	100	100	100	100	100	100	100	100

Criterios de cualificación:

Ó longo da avaliación realizaránse diferentes probas e exercicios en formas diversas para avaliar os contidos (exercicios temáticos, probas de grupo, test, concursos). Cada un destes exercicios será puntuado cunha nota do 1 ao 10. Os exercicios pódense entregar en papel de maneira presencial ou por vía telemática.

Unha actitude positiva dentro de aula (atención, curiosidade, interese, realización de preguntas e exercicios, participación nos grupos) poderase entender como un intento máis cara á comprensión dos contidos, polo que será unha cualificación moi positiva a ter en conta.

Do mesmo xeito, unha actitude negativa dentro da aula, reflexará unha avaliación negativa, por entender un desinterese non so cara ós contidos senon que é tamén una falta de ó dereito de formación dos seus compañeiros/as, aínda que os contidos da mesma estiveran superados suficientemente.

Si un alumno/a recibe tres chamadas de atención na aula polo seu mal comportamento ou actitude negativa cara a asignatura ou a aula comportará un 0 na nota de actitude e interese.

Cuidado de todo o material que se emprega na aula, libros, cadernos, apuntamentos.

Con todos estes datos formarase a nota media do alumno que dará lugar a súa nota final.

-Cada avaliación puntuarase de 1 a 10.

-A avaliación será continua.

SISTEMA DE CUALIFICACIÓN:

- Observación da actitude do/a alumno/a na aula para descubrir se ten un proceso de aprendizaxe correcto e axeitado.
- Realización de exercicios sobre cada tema que sexa explicado na aula.
- Realización de traballos, ben en grupo, ben de forma individual, en diferentes formatos, para descubrir á súa capacidade de síntese, atención, potenciación da memoria, etc.
- Realización de diferentes actividades na aula que permitan ós /as alumnos/as asimilar os diferentes contidos: lectura, realización de esquemas e resúmenes, debuxos, elaboración de relatos.

Crterios de recuperación:

Á hora de avaliar se terán en conta os seguintes criterios:

A ASISTENCIA SERÁ OBRIGATORIA NA ESO PARA PODER SUPERAR A MATERIA.

O curso estrutúrase en tres avaliacións que serán cualificadas cunha nota numérica enteira, a cualificación obtida será unha nota de 1 a 10, sendo a nota mínima para aprobar dun 5.

A nota do alumno calcularase segundo os parámetros seguintes:

1. TRABALLO PERSOAL DO ALUMNO/A

No aula o alumno traballa facendo fichas, tomando apuntamentos na súa libreta, lendo as leccións. Supón ata un máximo do 35% da nota.

2. PARTICIPACIÓN NA AULA

Preguntas e/ou respostas, aclaracións, suxerencias oportunas ó profesor e compañeiros. Supón outro máximo de 10% na nota.

3. EXAMES CONVENCIONAIS

Exercicios escritos e traballos sobre os contidos estudados. Supón ata un 35% da nota.

4. COMPORTAMENTO E ACTITUDE

Supón ata un 20 % da nota.

A nota final de Xuño será a media das tres avaliacións. Se algún alumno suspende máis dunha avaliación deberá facer unha proba escrita final global, podendo ser esta substituída pola entrega dun traballo segundo o acordado co profesor.

Se algún alumno está enfermo, entregará a debida xustificación médica e aplicaráselle as medidas do ensino non presencial, facendo no seu lugar traballos a través do correo electrónico ou da Aula Virtual.

Para os alumnos que non promocionen en xuño, haberá unha proba antes do 21 de dito mes á que se lle aplicarán os criterios mencionados anteriormente.

5.3. Procedemento de seguimento, recuperación e avaliación das materias pendentes

No caso de que haxa alumnos coa materia pendente, elaborárase un plan de reforzo segundo o establece o artigo 51 da Orde do 8 de setembro de 2021 de atención á diversidade. O plan será personalizado e consistirá nun caderniño que o alumno deberá ir contestando ao longo do curso. As respostas revisaranse con frecuencia para detectar os posibles problemas e realizar os axustes necesarios. A nota será a que corresponda tendo en conta que o caderniño avaliarase sobre 10 puntos.

6. Medidas de atención á diversidade

No caso de contar con algún alumno ou alumna que teña necesidades educativas especiais asociadas a discapacidade física, sensorial, sobredotación ou que necesite axudas técnicas e linguaxes alternativas, seguiranse as directrices que marque o Plan de Atención á Diversidade do Centro.

Todo o que se faga nesta asignatura será dacordo co diagnóstico psico-pedagóxico en estreita relación co Departamento de Orientación do Centro e en sintonía cos profesores compañeiros de Pedagogía Terapéutica. A diversidade derivada do interese dos alumnos atenderase a través dunha metodoloxía plural para que cada alumno aprenda dacordo coa súa situación persoal.

Na programación tense en conta unha serie de aspectos que permiten individualizar o máis posible o proceso de

ensino-aprendizaxe.

Para iso adóptanse as seguintes medidas:

- a) Distinguir entre contidos prioritarios, complementarios e de ampliación elexíndose en cada caso o máis apropiado.
- b) Propoñer variedade de actividades para un mesmo contido: non todos os alumnos realizarán as mesmas actividades.
- c) Utilizar metodoloxías diversas.
- d) Empregar materiais didácticos variados e graduados en función da súa dificultade.
- e) Favorecer agrupamentos en clase que posibiliten a interacción: agrupamentos flexibles e ritmos distintos. Os grupos de traballo non estarán sempre formados polos mesmos alumnos senón que estarán en función da tarefa a realizar.
- f) Graduar as diversas aproximacións que poden darse a un mesmo criterio de avaliación.

7.1. Concreción dos elementos transversais

	UD 1	UD 2	UD 3	UD 4	UD 5	UD 6	UD 7	UD 8
ET.1 - Comprensión lectora	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.2 - Expresión oral e escrita	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.3 - Comunicación audiovisual	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.4 - Competencia dixital	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.5 - Emprendemento social e empresarial	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.6 - Fomento do espírito crítico e científico	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.7 - Educación emocional e en valores	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.8 - Igualdade de xénero	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.9 - Creatividade	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.10 - Formación estética	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.11 - Educación para a saúde	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.12 - Educación para a sostibilidade e o consumo responsable	X	X	X	X	X	X	X	X
ET.13 - Respecto mutuo e cooperación entre iguais	X	X	X	X	X	X	X	X

Observacións:

Traballaranse os ODS , e o material educativo de diferentes ONGs (Manos Unidas, etc...)

7.2. Actividades complementarias

Actividade	Descrición	1º trim.	2º trim.	3º trim.
Visita Santiago de Compostela	Visita catedral e museo		X	
Encontro cun misioneiro/a da ONG Manos Unidas	Charla dun misioneiro na aula		X	
Charlas de diferentes ONG que traballan na cidade	Charlas na aula			X

Observacións:

Se engadirán á programación aquelas visitas que poidan xurdir ao longo do curso e que non se contemplaron ao inicio.

8.1. Procedemento para avaliar o proceso do ensino e a practica docente cos seus indicadores de logro

Indicadores de logro
Adecuación da programación didáctica e da súa propia planificación ao longo do curso académico
Idoneidade das actividades propostas para acadar as aprendizaxes
Adecuación do nivel de dificultade ás características do alumnado
Metodoloxía empregada
Incorporación das novas tecnoloxías ao proceso de ensino-aprendizaxe
Combinación do traballo individual e en equipo de xeito eficiente
Organización xeral da aula e o aproveitamento dos recursos
Participación activa de todo o alumnado
Eficacia dos procedementos e instrumentos de avaliación
Ofrecemento ao alumnado de forma rápida dos resultados das probas
Medidas de atención á diversidade
Facilitación a cada alumna e alumno da axuda individualizada precisa
Atención adecuada á diversidade do alumnado

Coordinación co resto do equipo docente e coas familias ou as persoas titoras legais
Información do proceso de ensino-aprendizaxe ao alumnado, persoa titora e familia
Implicación do profesorado nas funcións de tutoría e orientación
Comunicación apropiada coa familia por parte do profesorado
Outros
Facilitación do proceso de visualización, revisión e integración dos erros cometidos

Descrición:

Cumprimento da programación. Variacións/modificacións introducidas na mesma ao longo do curso. Resultados da avaliación. Promoción do alumnado. Avaliación da práctica docente mediante unha enquisa entregada ao alumnado.

8.2. Procedemento de seguimento, avaliación e propostas de mellora

Realizarase o seguimento a través da aplicación Proens. Como o departamento é unipersonal e non teño que coordinarme con outros profesores, farase ao remate de cada UD completando os datos que aparecen na aplicación. Os datos recollidos no seguimento permitirán tomar decisións cara á programación do seguinte curso académico no que estaremos máis familiarizados coa aplicación.

9. Outros apartados

1. ACCIÓNS PREVISTAS DE ACORDO CO PLAN LECTOR

Listados de lecturas relacionados coa materia impartida:

- El cuarto rey mago - Willi Fährmann
- El rey, el sabio y el bufón - S. Keshavjee
- El viaje de Teo - Katherine Clement
- El Principito - Saint Exupèry
- El caballero de la armadura oxidada - Robert Fisher
- El hereje - Miguel Delibes
- Momo - M. Ende
- La sonrisa etrusca - José Luis Sampedro
- El hombre en busca de sentido - Víktor E. Frankl
- Un mundo feliz - A. Huxley